

**T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ**

**Jean Cocteau ‘İnsan Sesi’
ESERİNİN EDEBİ TAHLİLİ,
KARAKTERİN İNCELENMESİ VE
ROLÜN ÜZERİNDE ÇALIŞMALAR**

Yüksek Lisans Tezi

DUYGU ERDOĞAN

İSTANBUL, 2007

T.C.

BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLERİ OYUNCULUK

Jean Cocteau ‘İnsan Sesi’
OYUN METNİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ,
KARAKTERİN İNCELENMESİ VE
ROLÜN ÜZERİNDE ÇALIŞMALAR

Yüksek Lisans Tezi
DUYGU ERDOĞAN

Tez danışmanı: ÖĞR. GÖR. ZURAB SIKHARULIDZE

İSTANBUL, 2007

ÖZET

JEAN COCTEAU' NUN 'İNSAN SESİ' ADLI OYUNUNUN DEĞERLENDİRMESİ, KARAKTERİN İNCELENMESİ ve ROLÜN ÜZERİNDE ÇALIŞMALAR

Erdoğan Duygu

Kasım 2007- 36 sayfa

Fransız oyun yazarı Jean Cocteau'nun 'İnsan Sesi' adlı oyunu öncelikle yazarın hayatı temel alınarak değerlendirilmiştir. Yazarın kendi hayatından yola çıkarak bu oyunu yazdığı esas alındığından öncelikle Cocteau'nun hayatı incelenmiştir.

Monolog şeklinde yazılan eserin, konusu, ideası, türü ve fabeli incelenmiş ve eserin anlatım yöntemi üzerinde kapsamlı bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

Oyun yalnızlık duygusundan kaçmaya çalışan bir kadının aşkın arkasına sığınmasını içerir.

Oyunda iletişim aracı olarak sadece telefonun kullanılması, insan ilişkilerindeki uzaklaşmanın bir göstergesidir. Bu eleştirisel bakış, 'Kadın' karakterine yaklaşmanın ipuçlarını verir. Bu ipuçları karakterin incelenmesi bölümünde değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler; Yalnızlık, iletişimsizlik, monolog

ABSTRACT

THE EVALUATION OF JEAN COCTEAU ‘HUMAN VOICE’, ANALYSIS OF CHARACTER, AND STUDIES ON ACTING

ERDOĞAN Duygu

November 2007- 36 pages

“Human Voice”, the play of the French play writer Jean Cocteau was evaluated on the basis of his life story. First of all Cocteau’s life was analyzed, as it is assumed that the writer wrote this play according to his life.

The theme, the type and the fable of the work, which was written as a monolog, were analyzed and a broad work about the process of his narration was carried out.

The play consists of a woman’s hiding behind her love and her trying to run away from the feeling of loneliness by this way.

The use of telephone in the play as if it is the only tool of communication is a sign of the alienation in relationships. This critical point of view gives the clues to have an idea of what a ‘Woman’ is. These clues were evaluated in the part where the character is being analyzed.

Keywords: Loneliness, lack of communication, monolog

İÇİNDEKİLER

Özet.....	i
Abstract.....	ii
1-Giriş.....	1
2- Oyun Metninin Değerlendirilmesi	
2.1 - Yazar ve yazarın dönemi.....	2
2.2 - Eserin dönemi.....	5
2.3 - Oyunun Fabeli.....	7
2.4 - Metin incelemesi.....	8
2.4.1 - Eserin İdeası.....	8
2.4.2 - Eserin Türü.....	8
2.4.3 - Eserin Konusu.....	9
3- Karakterin İncelenmesi.....	10
4- İNSAN SESİ Metninin Sahnelenecek Hali.....	15
5- İNSAN SESİ.....	21
KAYNAKÇA.....	34
EKLER.....	35

1. GİRİŞ

Günümüzde kadın oyunları halen kadın oyuncularla ters orantılı bir şekilde ne yazık ki çok azdır. Tek kişilik kadın oyunları ise neredeyse yok denecek kadar azdır. Bu sebeple incelemekte olduğumuz bu eser nadir bir çalışmadır.

Sevgilisi tarafından terkedilmiş, aldatılmış, koyu bir yalnızlığa düşmüş kadının son çırpınışlarıdır karşımızdaki. Bu çırpınışları soğuk bir telefonun ardına hapsolmuştur. Hiç bir çabası, sesinin sıcaklığı, buhranları ve yardım çığlıkları hayatını adadığı erkeğe (büyük aşka) ulaşamaz. Kendini anlatamama, delice bağlandığı şeye ulaşamama bazen bir çocuğun mızımızlanması, bazen vahşi bir hayvanın kükremesine dönüşür. Hayatta en çaresiz kalınmış andır bu; ‘acizlik’. Zeka daha da içinden çıkılmaz bir noktaya getirir bizi. Bilmek, görmek ve anlamak acizliği büyütür bu noktada. Oyuncuya duygu geçişlerinin kıvrımları arasında dans edebilme olanağı veren bu oyun, günümüzde teknolojinin halen tartışılan iletişim kopukluğu sebebi sayılmasının ilk örneği olabilir. Uzaktan izleyebilme, yanına yanaşabilme, anlatabilme, dokunabilme, eleştirme, zarar verme, onarma... dişi (doğurgan) oyun metnimizde temel alınan bir kaç kelime.

2. OYUN METNİNİN DEĞERLENDİRMESİ

2.1- YAZAR VE YAZARIN DÖNEMİ

Jean Cocteau:

(5 Temmuz 1889, Maison Lafitte - 11 Ekim 1963, Milly-la-Foret)

Fransız şair, oyun ve roman yazarı, denemeci, ressam, senarist, sinema yönetmeni Cocteau kendi deyişiiyle "kaleydeskopik" bir kişiliktir. Şiir, oyun ve denemelerinin dışında, aforizmalar, yolculuk anlatıları, günlükler, müzik yazıları, sanat eleştirisi, bale tartışmaları, dekor yapımı, kilise dekorasyonu, radyo programları, seramik vb. birçok ifade tarzını kullanmış olan Cocteau, Birinci Dünya Savaşı öncesinden başlayarak 60'lı yıllara dek bütün bir Fransız kültürü tarihini yaşamış bir sanatçıdır.

1910'da yayınlanan ilk romanı Prince Frivole' den (Uçarı Prens) 1960'da çevirdiği son filmi "Teslament d'Orphee" (Orfeus'un Vasiyeti) elli yıllık aralıksız bir üretim dönemi geçiren yazarın oldukça verimli bir yaşamı olmuştur.

1961'de Dünya Tiyatro Günü Uluslararası Tiyatrolar Birliğı (International Theatre Institute) tarafından ilk defa yaratılır ve her yıl 27 Mart günü ITI merkezleri ve dünya çapında tiyatro grupları tarafından kutlanması kararı alınır. Günümüzde önemini yitirmemiş olan bu günün en başta sayılan etkinliklerden biri, dünya çapında başarı kazanmış bir tiyatro oyuncusunun, yönetmenin veya yazarın yazdığı evrensel bildirgedir. İlk bildirgeyi ise, 1962'de Jean Cocteau yazmıştır.

Zengin bir ailenin oğlu olan Cocteau, Paris kültür ve eğlence hayatının en renkli simalarından, her zaman çok ünlü, kıskanılan, sevilen ve dedikodusu yapılan biri olmuştur. 1917'de o sıralar Paris'i kasıp kavuran Rus Balesi'nin programına alınan Balesi 'Parade'ın (Geçit Resmi) sunuş

metnini 'Apollinaire' yazar, koreografisini Massine, müziğini Eric Satie, dekorlarını Picasso yapar. Bu şekilde tanışan Cocteau ve Picasso Birinci Dünya Savaşı sırasında beraber Roma'da kalırlar.

Proust, Raymond Roussel, Apollinaire, Cendrars, Gide, Char, Satie, Strawinsky, Vilar, Mauriac, Sartre, Arthur Cravan, Jean Genet ve daha birçoklarıyla sıkı ve fırtınalı dostluklar kurmuş olan Cocteau; ateşli bir kübizm savunucusudur.

Keşfettiği Raymond Radiguet'ye ile gözde oyuncusu, yakışıklı sarışın Jean Marais'ye duyduğu aşk bir efsaneye dönüşür. İlk filmi '*Le Sang d'un Poete*' (Bir Şairin Kanı/1933), 1929'da yazıp 1950'de filme çektiği '*Les Enfants Terribles*' (Korkunç Çocuklar), '*L'Algle a deux Tetes*' (İki Başlı Kartal), '*La Belle et La Bete*' (Güzel ve Çirkin) ve kuşkusuz '*Orfeus*' çok konuşulan eserleri arasında yer alır.

Biyografi yazarı olarak kaleme aldığı, önemli kitapları arasında, başyapıtı olarak nitelendirilen '*Les Enfants Terribles*' dışında, '*Plaint-Chant*' (Şikayet-Şarkı - 1923), '*Thomas l'Imposteur*' (Düzmeci Thomas - 1923), '*Opium - Journal d'une desintoxication*' (Afyon - Bir Tedavinin Günlüğü - 1930), '*Portraits-Souvenir*' (Anı-Portreler - 1934), '*La Fin du Potomak*' (Potomak'ın Sonu - 1939), '*la Difficulte d'etre*' (Varlığın Güçlüğü - 1947), '*Journal d'un Inconnu*' (Tanınmamış Birinin Günlüğü - 1953) sayılabilir.

Fransız şair, oyun ve roman yazarı, denemeci, ressam, senarist, sinema yönetmeni, Cocteauö daha 10 yaşındayken babası intihar etmiştir. 17-18 yaşlarındayken 30 yaşında bir kadına aşık olan Cocteau ilişkileri aşık olduğu kadın tarafından bitirilince erkeklere olan ilgisini keşfeder.

15 yaşında ilk romanını yazan Raymond Radiguet'le yakın bir ilişkileri olur ve Radiguet'in yaşamı ve sanatından çok etkilenir. Picasso ile olan dostluğu sırasında değişik estetik anlayışıyla öne çıkmış genç yazar Vice Versa ile iyi anlaşır ve Versa 1923 yılında tifodan öldüğünde Cocteau girdiği şokun da etkisiyle afyon kullanmaya başlar.

En önemli eserlerinin iyileşmesi sırasında yarattığı söylenir. Bir tiyatro oyunu olan “*Orpehee*” (Orpheus) ve romanı “*Les enfants Terribles*”, şiirlerini bu dönemde yaratır. Sinema alanında da Orpheus üçlemesi’nin ilki olan ‘*Le Sang de un Poete*’ çok önemli bir Cocteau filmidir.

11 Ekim’de arkadaşı Edith Piaf’ın ölüm haberi kendisine iletdikten birkaç saat sonra ölür.

Genelde Fransız avant-garde sinemasının ve özelde ise Fransız şiirsel gerçekçiliğinin *Carne*, *Vigo*, *Prevert* ve *Clair* gibi isimleriyle birlikte anılan, sürrealist sinemanın saygıdeğer bir yönetmeni olmaya hak kazanan 'şair sinemacı', birinci sürrealist kuşağa dahil olmadığı için filmleri pek bilinmeyen Cocteau'nun 'Orpheus' yapıtları ise Carne'nin 'Les Enfants du Paradis' filmiyle birlikte 'şiirsel realizmin' önde giden triolojisi sayılır.

"Şiir sanatı kendi devinimini doğanın devinimine uydurduğu zaman en yüksek derecesini bulur; o zaman doğaya o denli yaklaşır ki ikisini birbirinden ayırt edemeyiz" **Jean Cocteau**

2.2 - ESERİN DÖNEMİ

(yazar oyunda kendi dönemini yansıtmaktadır.)

Şair, koreograf, fotoğrafçı, desinatör ve ressam Cocteau, 19. yy. sonunda eserleri kadar kişiliği ve skandallarıyla da ilgi çeken bir sanatçıdır.

Moda dünyasıyla da yakın ilişkide olan Jean Cocteau, Lous Cartier ile işbirliği yaparak birçok mücevher tasarlar. 1924'te bugün hâlâ sevilen 'üç halka yüzük' modelini çizen Cocteau' nun âşık olduğu erkeklere ithaf ettiği desen ve şiirleri skandallara yol açar. Des Noilles, sürrealizmin öncülerinden Jean Cocteau, Salvador Dali, Pablo Picasso, Coco Chanel gibi ünlü sanatçılar ile Fransız burjuvazisinin mensuplarını buluşturduğu davetlerle ünlenir. Bugün, Noilles ailesinin bu meşhur davetlerini verdiği yemek odası, döneminin yaşam felsefesine sadık kalınarak butik haline getirilmiştir.

Jean Cocteau'nun "eşi" olarak adlandırılan Marais'nin ölümüyle Fransa'nın son büyük aşk hikâyesi 1998'de sona erer. Jean Marais, iyi bir oyuncu ve gerçek bir savaş kahramanıdır. 1963 yılında ölen Cocteau için Marais 1998'deki son söyleşisinde,"Bugün bile onun hakkında hâlâ aynı şeyleri hissediyorum. Buralarda bir yerde olduğundan neredeyse eminim. Benimle yaşıyor o." diyordu.

Birlikte önce Paris'te bir daireyi, daha sonra Milly-la-Forêt'deki bir kır evini paylaşmış olan çiftin arasında 24 yaş fark vardı. Cocteau bir keresinde "onun kölesi ve kralyım" demişti. Marais, Cocteau'da film yapma arzusunu uyandırmıştı. "Sen bir kahramansın," demişti Cocteau ona. "Senin için kahramanca roller yaratacağım."

Bundan daha iyi bir zamanlama olamazdı. Yıl 1943'tü, Naziler Paris'e yerleşmişti ve Fransa'nın olabildiğince çok sayıda "yerli" kahramana gereksinmesi vardı. Cocteau'nun Tristan ile Iseut öyküsünü yeniden işlediği ve Marais'nin başrolünü oynadığı Ebedi Dönüş büyük bir başarı kazanır.

Marais ile Cocteau, hiçbir aykırılık duymaksızın birbirlerini sevdikleri için aşağılanırlar. Öte yandan, Paris seyircisi o kadar da hoşgörüsüz değildi. Jean Marais'yi olduğu gibi kabul etmekten yanaydılar, ne var ki onu vücudunu sıkı sıkıya saran cambaz giysisi ya da toga giymiş bir yiğit olarak görmeyi yeğliyorlardı. Marais, Fransa'nın Douglas Fairbanks'i ya da Ronald Reagan'ı olabilirdi, ama tiyatrodan uzaklaşmıyordu. Comédie Française'de Cyrano'yu, d'Artagnan'ı ve Monte Kristo'yu oynadı. Ve her zaman seçkin insanlarla birlikte oldu.

"Bütün yaşamımın en güzel gösterisi," diye anımsıyordu, "Jean Genet, Sartre ve Cocteau'yla birlikte yemek yediğim zamandı. Kimin daha parıltılı ışıldayacağını görme yarışındaydım sanki." Jean Genet bir keresinde Marais'ye "Çirkin birisini oynadığın gün büyük bir başarı kazanacaksın" demişti. Marais'ye her zaman yardım etmekten mutlu olan Cocteau onun güzelliğini "Vahşi" kimliğiyle yeni bir kalıba soktu. La Belle et la Bête (Güzel ile Vahşi) 1945 yılında gösterime çıktı ve halkın zihninde Cocteau'yla Marais'yi ebediyen birbirine bağladı.

Afyon, Marais'yle Cocteau'nun arasına giren çok az şeyden biridir. Cocteau, 11 Ekim 1963'te Milly-la-Forêt'de ölüm döşeğinde yatarken, ikisinin bir arada olmamasının nedeni de budur. Cocteau'nun Marais'nin evinde kaldığı sanılıyordu (çift birkaç yıldır ayrı yaşıyordu), ama şair gene afyon almış ve Marais'nin bilmesini istememişti. "Herhangi bir rahatlama getirecek olsa, afyon çubuğunu ben hazırlardım ona," demiştir Marais daha sonraları. "Doktorlar, morfinin onun üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığını anlamıyorlardı. Morfin, gözde uyuşturucusunun solgun bir taklidiydi yalnızca." Marais'ye bir defasında ciddiyetsiz bir söyleşici, bir akşamlığına hayata dönecek olsa Cocteau'ya ne söyleyeceğini sormuştu. "Hiçbir şey söylemezdim," diye sakince yanıtlamıştı Marais, "öperdim."

Yaşamı ve dostlukları ile ihtişamlı bir hayat yaşayan Cocteau, büyük aşkı ile de oldukça konuşulmuş ve gözler önüne serilmiştir.

Eser bu büyük aşkın ilk dönemlerinde yazılmıştır. İhanet ve adatılmanın bu büyük aşk içinde kapladığı olası alan, eserdeki protoganistin ihanetin ardından yaşam ve ölüm arasında kalışının psikik etkilerini anlatır. Yazarın bu duygulanımları nasıl derin çizilebildiğini de yaşam hikâyesindeki çizgilerden anlamak mümkündür.

2.3- OYUNUN FABELİ

Kadın telefon beklemektedir. Nihayet beklediği telefon gelir. Bu telefon konuşmasında arayanın, kadının aşık olduğu erkek olduğunu anlarız. Kadın önce aldatılmış sonra terkedilmiştir. Telefondaki erkek ısrarla evde olduğunu iddia eder. Ama bununda yalan olduğunu anlarız. Bu ayrılıkta arada kalan mektuplar ve köpek kadının adamı yeniden görmek için kullanmaya çalıştığı araçlardır. Ancak bu çabasında da başarısız olur. Telefon konuşmasının bitmesiyle kadın yeniden yalnızlığa gömülür.

(Gerçek aşkı olduğunu düşündüğü erkek tarafından terkedilmiş ve derin bir yalnızlığa gömülmüş bu yalnızlıktan kurtulabilmek için debelenen, söylediği yalan içinde yalanlarla aslında kendini kandırmaya çalıştığını gördüğümüz intiharın eşiğinde hatta intihardan eşiğinden yeni dönmüş bir kadının büyük aşkı addettiği erkekle son telefon konuşmasını izliyoruz oyunda.

Görünürde hiçbir aksiyon yoktur, Cocteau'nun bilinçli olarak yazdığı bölük pörçük metninden de değil, gerçekten oldukça rapsodik bir karakterin monologu vardır.)

2.4 - METİN İNCELEMESİ

2.4.1- Eserin İdeası (ana fikir)

“İnsan Sesi” adlı oyun görünürde, aldatılmış bir kadının, gece boyunca telefonla konuşarak, sevgilisinden ayrılışını anlatır. Özünde ise ‘İnsan yalnız kalmamalı’ der. Ve bunu derinleştirir, ‘İnsan gerçek aşkına kavuşmalı ve yalnızlıktan kurtulmalı’

(Bunu oyunda bir ayrılış hikâyesi anlatılırken, ilişkinin ne demek olduğunu, insanların birbirlerinin hayatlarındaki yerlerini ve birbirlerini ne şekilde etkilediklerini izlerken duyumsarız. Bu şekilde ihanete uğramış bir kadının geçmişi, geleceği ve şimdisi üzerinde yalnızlığının tahlilini yapışını izleriz.)

2.4.2- Eserin Türü

‘Komedi’

Oyun tek perdelik komedidir.

2.4.3 - Eserin Konusu (tema)

‘Yalnızlık’

(Cocteau’ nun metni “İnsan Sesi”, aşkı ve aşkın farklı kademelerinin yaşanış şekillerini gözler önüne serer.

Durumu kabullenmekte zorlanan kadın intihar eşiğine dahi gelmiş, hatta zehirlenmiş ama yine iyileşme çabası içindedir. Telefon konuşması süresince yani oyun süresince, aldatılmış olmayı daha kabullenmeyi onuruna yedirebilmekte zorlansa da sevdiği erkeğin yine kendisinin olması için aldatıldığı kendisine söylenirse durumu kabul edebileceğini de savunur.

Bu telefon konuşması sayesinde de kadın konuşarak ruhunun bilinmeyen yönlerini ortaya çıkarır. (Keder Cocteau'nun eserinde en ilginç yönleri olarak tiyatro perdesine yansımaktadır.)

3- KARAKTERİN İNCELENMESİ

Yazarın geçmişi göz önünde tutulduğunda, 17- 18 yaşlarında yaşadığı aşk akla gelir. Oyunda, aldatıldığını öğrenen ve saatlerce telefonda konuşan kadın, belki de yazarın kendisidir. Aralarındaki yaş farkına rağmen birlikteliklerinin geleceğine inanan Cocteau kendinden 13 yaş büyük bir kadın tarafından terk edilmiştir. Bunun sebebini, kendi içinde belki de aldatılmaya bağlayan Cocteau, bu erken dönem eserinde de dünyayı bu şekilde aldatmış olur. Yaşamında onu kurban seçen bu durumu eserinde, protogonist haline getirerek yaşamdan belki de üç alır.

Bu ilişkisinden sonra erkeklere duyduğu aşkları dillere destan olan ve bu aşkları saklamayarak tam tersine tüm dünyaya duyurmak istercesine şiirin gücünü kullanan Cocteau'nun bu ayrılıktan sonra sadece erkeklere ilgi duyması pek çok araştırmacı tarafından ilk aşkı olan bir kadın tarafından terk edilmesi olayına bağlanır.

Bu nedenle de özellikle de aldatılmayı yansıttığı oyunda ihanet edilmiş olan kişinin çaresizliği ve yalnızlığı önemli bir yer tutar.

Sevdiği tarafından terk edilmiş, intihara kalkışmış birinin, sevgilisiyle telefonda konuşmasını anlatan oyunda, kadın, ihanete uğramıştır ve tutarsız konuşur. Kadının i psikolojisindeki gerginlik ve hayata karşı tedirginliği açık edilir.

Geçmişten, eski mutlu günlerinden bahsetmek ister. Bunu yaparken, yalan söyler ve gerçekleri yadsır. Ani aralıklarla kendini toparlar sonra yine panikler, acı eker ama birden sakinleşir.

Karakterin oyun süresince manevi açıdan oldukça zor bir zaman dilimi geçirmekte olduğu aşikârdır. Psikolojik olarak zor bir zaman diliminde olması, yaşadığı ani ayrılık, ihanetten dolayı anlaşılabilir ve aynı zamanda intihara kalkışmış olması da durumun vahametini artırmaktadır. “*Hâlbuki hayatlarını sevdikleri erkeğin yanında geçirdiklerini zanneden birçok kadın ayrılık haberini hiç hazırlanmadan alırlar.*”¹

Ama o da hazırlanmamıştır ve şimdi bu durumda ne yapacağını bilememektedir.

“*...benim hayatta senden başka meşgul olacak neyim vardı ki?*”²

Şimdi kendini kaybetmiştir ve ne yapacağını bilememektedir. Kendini hiç hazırlamadığı durum karşısında yeni bir olasılık üretmez ve önce intiharı ve bunun başaramayınca da inkâr etmeyi dener.

“*...bazı hallerde yalanın faydası vardır. Mesela sen bu ayrılığı daha az acıklı yapabilmek için bana yalan söyleseydin ..... Yalan söylüyorsun demiyorum. Yalan söyleseydin ben de bunu bilseydim, diyorum. Mesele evde olmadığın halde bana (...) Ben sadece diyorum ki eğer beni lütfen aldatmış olsaydın da ben de bunu sezmiş olsaydım, sana karşı sevgim daha fazla olacaktı.*”³

Çünkü her şeyin aynen devam etmesini istemektedir. Bir şeylerin değişmesini istemez. Bunun için kendisine yalan söylenmesini bile tercih edecek konumdadır. Kendini bu şekilde aciz hissetmesi de oyun bozunca kesik kısa ve tutarsız konuşmalarıyla açık edilir.

Oyunda aksiyon yoktur ve tek aksiyon kadının telefonla konuşmasıdır. Oyunda metin en önemli unsurdur, çünkü aldatılmış ve terk edilmiş bir kadının iç dünyasının gizemi ancak telefonda sevgilisiyle yaptığı bu son telefon konuşmasından anlaşılmaktadır.

Oyunda yer alan ve büyük olay olarak algılanabilecek durum “aldatılmışlık” ve “terk edilmişlik” durumudur. İkincil olay ise, kadının bunu “kabullenmesi” ya da “kabullenmediği halde yaptığı ve yapacakları”dır. İntihar teşebbüsü ve sevgili yeniden eve çağırma ise “olay” olarak sayılamaz ancak, aksiyon doğrultuları olarak görülebilir.

---

¹ S.16

² S.19

³ S.24

Olay kurgusu, seyircinin ya da okurun gözü önünde yer almaz. Oyun başlamadan önce yaşanmış bir aşk, bir ihanet ve ardından da oyunda yer alan ayrılık konuşması ile klasik bir olay örgüsü yer alır. Telefon konuşması küçük olayları şu şekilde sıralayabilir:

Karşılaşma:

“Sana seyahatte rastlamak bir talih eseri idi, şimdi eğer seyahate çıkarsam sana rastlamak bir talihsizlik olacak.”⁴

Aşk

“Çıldırarak çılgınca bir aşka sahip olmak istiyordum, oldu ...”⁵

Ayrılık

“İnsan kendini biriyle kucak kucağa farz ediyor, sonra birden bire arza mahzenler, boşluklar ve bütün bir şehir giriyor.”⁶

İhanet ve ayrılık nedeniyle intihar girişimi

“Dün akşam uyuyabilmek için komprime almak istedim. Kendi kendime: daha fazla alırsam daha iyi uyurum, hepsini birden alsam, hiç uyanmadan, rüyasız bir uykuya dalar ve ölmüş olurdum. (Ağlar)... Oniki tanesini birden... Sıcak su ile...” (...) “Artık kalbimin de attığını duymaz oldum, ölüm gelmek bilmiyordu.”⁷

Eserin başında yer alan parantez içindeki cümleler karakterin oynanması için ilk ipuçlarını belirtir:

---

⁴ S.21

⁵ S.7

⁶ S.24

⁷ S.15

“ Piyesin üslubu (brio: parlak sahneye) benzeyen her şeyden uzak olduğu için muharrir onu temsil edecek aktristen kendi kontrolü olmaksızın rolünde hiçbir surette yaralı kadın acı ve istihzasız sertlik ve sitem edası göstermemesini tavsiye eder.”⁸

Rolün abartılı bir biçimde oynanması sarf edilen cümlelerin samimiyetini kaybettireceği için göstermeci bir biçim yerine kesinlikle doğal bir oyunculuk üslubu tercih edilmelidir.

Kadının acı çekişi ve aşkla ilgili problemleri her dönem içinde yaşanabilecek türdendir. Olaylar ve olay örgüsü ön planda tutulmayarak her şeyin önüne geçen duygular olmalıdır.

“ Piyes şahsı alelade bir kurbandır. Başından sonuna dek “seven” kadındır. Yalnız bir tek hile kullanmak ister: erkeğe yalanını itiraf etmek istemesi ona böyle hasis ve adi bir hatırayı bırakmaması için küçük olta uzatır. Muharrir aktristin kanı akıyor, kanını kaybediyor ve yaralı bir mahlûk gibi sürükleniyormuş hissini vermesini ve sahneyi kanla dolu bir odada bitirmesini ister. Dikkatli bir ölçününün mahsulü olana lisan hataları, tekrarlar, edebi ifade tarzları, yavan ve tatsız sözlerle dolu olan metne riayet edilmesi.”⁹

Oyunculuğa ve role dair yukarıda yer alan açıklamanın yazarın da oyunun diline verilmesi gereken önemi vurgulamaktadır. Aynı şekilde oyunun tercümesi eski olduğu için çevirinin yeniden modern Türkçe bir hale getirilmesi duyguların modern ifadesi ile günümüze yakın hale getirilmesi de doğallığı artırabilir.

Aynı şekilde tercüme ve yazılış dönemleri vurgulanarak 1945 ikinci dünya savaşı dönemi Fransa’sında yer alan bir aşk hikâyesi olduğunu vurgulamak da doğal bir sahneleme düzeni olarak düşünülebilir. Oyundaki her öğeyi dönem kostüm ve makyajı ile yaratmak da hoş bir etki

---

⁸ S. 2

⁹ S. 3

yaratabilir. Bu şekilde özdeşleşme kırılmış olacak ama olayı uzaktan seyrettiğini düşünen seyirci gizli bir katharsis duygusu yaşamaya da itilir.

Kadının tutarsız konuşma düzleminin vurgulanması açısından kesik cümlelere vurgu yapılması önemlidir. Eslerin yani suskuların yeterli uzunlukta kullanılması; kadının kendi iç hesaplaşması için arada bu esleri dalarak geçirmesi ya da sevgilisi ile konuşmak için kadının hattın düşmesine karşı hırçın davranışları ön plana alınmalıdır. Bu şekilde, hayal dünyası içinde, uysallaşıp özlem ve sevgi duygusu ile sakinleşip hayaller içine dalması ve bunun hemen üstüne de tam tersi bir sinirle tutumunu krize çevirmesi oyuncunun beden ve davranış dilini oluşturan anahtar durumlar olacaktır.

Oyun sakin bir düzlemde geçmeli ama bu arda yer alan yüksek dozdaki sinirsel buhranlarla aralarda kesilmelidir. Bu şekilde de olayın seyirciye yazar tarafından istenilen dozda ulaşması sağlanabilir.

İsteği;   Yalnızlıktan kurtulmak

Üstün amaç;   Aşkını yeniden elde etmek

Yorumu;   Yaşlandığını düşünen, sevgilisi tarafından terkedilmiş, yalnız kalmış, ölüme ilerleyen bir kadın.

4- “İNSAN SESİ”

oyununun düzenlenmiş ve sahnelenecek şekli

Alo.. alo.. alo..

Hayır madam aynı hattı kullanıyoruz.. alo.. of.. alo.. hayır madam siz kapatın. Hayır canım dr. Smith falan değil..

‘telefonu kapatır, eli respektredir, telefon çalar’

Alo.. Sen misin? Sensin değil mi? Çok zor duyuyorum. Hattın üstünde birkaç kişiyiz. Alo... Beni tekrar iste. ‘Telefonu kapar, çalar’

Oh.. hele şükür sensin. Evet.. evet.. yo hayır on dakika önce geldim. Daha önce aradın mı? Yaaa.. hayır, dışarıda yedim, Mart’ın evinde. Bilmem.. Onbiri çeyrek geçiyor sanırım. Sen evde değil misin? Saate bak öyleyse.. Evet canım. Dün akşam? Dün akşam hemen yattım, uyuyamayınca bir uyku ilacı aldım. Hayır canım bir tane aldım. Dokuzda, biraz başım ağrıyordu sonra düzeldim. Mart geldi beraber yedik. Sonra öteberi almaya çıktım, eve geldim, bütün mektupları sarı çantaya koydum. Ben.. Ne? Çok güçlüyüm sana yemin ederim. Sonra? Mart geldi, giyindim, çıktık işte..

Pembe elbisem kürküyle beraber. Siyah şapkam, evet hala başımda. Hayır.. hayır.. Sigara içmiyorum. Yalnız üç tane içtim.. ne iyisin... ya sen? Eve yeni mi geldin? Ha evden çıkmadın. . Hangi dava? Ha evet... kendini fazla yormamalısın..alo...alo.... kesmeyin.. alo.. sevgilim eğer keserlerse tekrar iste beni.. tabii.. ne? Çantayı mı? Mektuplarımızı istediğin zaman aldırabilirsin. Lütfen özür dileme. Bana hayran olacak bir şey yok. Sanki uykuda geziyormuş gibiyim. Giyiniyorum, sokağa çıkıyorum,, eve geliyorum.. bir makine gibi. Yok, canım sana zerre sitem edecek bir şeyim yok. Aksine birbirimize her zaman açık davranacağımıza söz vermiştik. Eğer son dakikaya kadar beni habersiz bırakmış olsaydın bu bir cinayet olurdu. Hâlbuki böyle alışmaya vaktim oldu. Ne komedisi? Sana karşı komedi mi oynuyorum? Hiçte değil. Ben de bir şeyler saklayan bir insanın sesi yok. İzin ver de güçlü olma kararımı gerçekleştirebileyim.

Aşkım.. ben paha biçilmez bir mutluluğu çok pahalıya ödüyorum. Evet.. evet.. paha biçilmez ve hiçte pişman... hiçte pişman değilim. Kendi kendini aldatıyorsun.

Ben hak ettiğim şeyi buldum. Çıldırarak, çılgınca bir mutluluğa erişmek istiyordum oldu. Alo.. canım.. Bırak da konuşayım. Kendini suçlama bütün suç bende. Versay da geçirdiğimiz pazarı hatırla. Gelmek isteyen bendim. Senin ağzını kapayan ‘umurumda değil’ diyen bendim... niçin?.. belki.. Yarın mı? Bu kadar çabuk olacağını düşünmemiştim. Yarın sabah çanta kapıcıda olacak. Jozef uğrayıp alıverir. Ben belki evde kalırım. Belki de köyde açık havada birkaç gün geçirmek için Mart’ların evine giderim.

Hıhı.. burada.. Dün bütün gün sokak kapısıyla oda arasında mekik dokudu. Yüzüme bakıyor, kulaklarını dikeyiyor, dinliyor, her tarafta seni arıyordu... Bence en iyisi onu da almandı. Bir kadın köpeği değil ki o. Alo.. alo..

Hangi eldivenler? İçi kürklü eldivenlerin mi? Bilmem bir şey görmedim bakim. Dur bekle.. alo.. Yok. Masanın üstüne, antreye, koltuğa, rafa her tarafa baktım yok. Tabii ararım ama eminim. Tamam, bulursam çantayla birlikte bırakırım. Nasıl canım? Mektuplar.. Onları yakarsın. Senden aptalca bir şey isteyeceğim. Eğer onları yakarsan san aldığım sigara kutusuna koymayı rica ediyorum. Hayır.. Hayır. Ne budalayım.. Affet beni çok ileri gittim. (ağlar)

Böyle geç saatlere kadar çalışmamalısın, yatmalısın. Yarın sabah erken kalkacaksın. Alo.. alo.. seni duyamıyorum. . Çok kötü bir şey bu. İnsan kendini ölmüş sanıyor. İşitebiliyorsun fakat sesini duyuramıyorsun. İyi.. şimdi iyi.. Ama normalde duyulmuş şey değil üç dakika da bir keserler bilirsın..

Seni görebiliyorum biliyor musun? Him.. kırmızı kaşkolün.. sol elinde .. Dolma kalem, kağıdın üzerine yıldızlar çiziyorsun... Gülersin tabii. Kulaklarımın yerinde gözlerim var benim.. yoo hayır sevgilim sakın bana bakma. Kendime bakmaya çekiniyorum. Tuvalet aynamın ışığını yakmak korkutuyor beni. Geçen gün yaşlı bir kadınla burun buruna geldim. Saçları hafif beyazlamış yüzü çizgi içinde.. yok canım.. Çok nazıksın. Yine da şimdi bana eskiden olduğu gibi ‘bakında hele şu mini mini çirkin surata’ demeni tercih ederim. Evet canım, şaka yapıyorum.. alo..

alo.. Matmazel kestiler. Bilmiyorum ki. Altı, sıfır, dört, yedi.. evet.. Meşgul mü? Beni arıyor..
alo.. tekrar dener misiniz?. altı, sıfır, dört, yedi.. Hah Jozef siz misiniz? Demin mösyö ile
konuşuyordum kestiler.. ne? Orada değil mi? Ah tabii ne budalayım, lokantadan arıyordu.
Teşekkür erdim. Bonsuvar Jozef..

(telefonu kapar, telefon çalar, açar)

alo.. Hah sen misin canım? Hayır bekliyordum.. hayır buradayım.. Ne? Yok yok.. hiçbir şeyim
yok. Beni dinle canım şimdiye kadar sana hiç yalan söylemedim. Yo.. tabii sana inanıyorum. O
değil.. demin sana yalan söyledim de. Biraz önce telefonda. Ama ben yalan söylemeyi sevmem.
Yok mühim bir şey değil. Mart'larda yedim derken yalan söyledim. Bu akşam hiçbir şey
yemedim. Üstümde de pembe elbisem yok.. evet.. seni dinliyorum. Her şeye cevap vereceğim
yemin ederim. Hiçbir şey yemedim, yiyemiyordum, çok hastaydım. Dün akşam uyuyabilmek için
uyku ilacı almak istedim. Kendi kendime daha fazla alırsam daha iyi uyurum hatta hepsini
alırsam hiç uyanmadan rüyasız bir uykuya dalar ölmüş olurum dedim...(ağlar) oniki tane.bir rüya
gördüm sevinçle uyandım, fakat gerçeği hemen anladım. Yalnızdım. Başım omzunda, bacaklarım
bacaklarının arasında değildi. o zaman anladım ki yapamayacağım, yaşayamayacağım. Mart' ı
aradım yalnız ölmek istemiyordum. Bir doktorla birlikte geldi. Sonra bütün gün yanımda kaldı.
Gitsin diye yalvardım çünkü son bir kez arayacağına söz vermiştin. Ne beceriksizim. Kendi
kendime sana üzüntü vermeyeceğime yemin etmiştim. Seni rahat rahat gönderecek sanki yarın
buluşacakmışız gibi aurevoir diyecektim. Ama en güç şey telefonu kapayınca karanlığa
gömülmek.

Ne münasebet sen bana mutluluktan başka bir şey vermedin. Bunu biliyordum. Başıma geleni
biliyordum. Hayatlarını sevdikleri erkeğin yanında huzur içinde geçirdiklerini zanneden bir çok
kadın gerçeği hiç hazırlıksız öğrenirler. Ben biliyordum.. alo.. alo.. müzik sesi duyuyorum..müzik
sesi geliyor diyorum.. Ama sevgilim komşularına bu saatte gramofon çalmamaları gerektiğini
söylemelisin. Ah keşke sana bir sürü yalan söyleseydim daha iyiydi. Evet ama aşkım benim
hayatta senden başka meşgul olacak neyim vardı ki? Sana seyahatte rastlamak büyük bir şans idi.

Şimdiyse seyahatte sana rastlamak büyük bir şanssızlık olacak. Alo.. alo.. madam.. fakat madam biz enteresan olmak hevesinde değiliz. Dinlemezsiniz olur biter. Madam madem gülünç buluyorsunuz neden bizi dinlemek yerine telefonu kapamıyorsunuz? Off.. ama canım çok kaba bir kadın. Seni tanımadığı için diğer erkekler gibi sanıyor. Ne kadar safsın.. geçen gün adının baş harfi S.B.S olan kadına rastladım. Evet, canım S.B.S. bana senin bir kardeşin olup olmadığını evlendiğini duyduğu kişinin o olup olmadığını sordu. Bundan bana ne. İtiraf edeyim orada uzun kalmadım. Terk edilmek kimsenin hoşuna gitmez. Sakin ol. İnsan kendini iki defa öldürmez, belki uyuyabilmek için.. eğer sen bu ayrılığın acısını hafifletebilmek için yalan söyleseydin, yalan söylüyorsun demiyorum, yalan söyleseydin ben de bilseydim diyorum.mesela evde olmadığın halde bana.. hayır sevgilim beni dinle.. Niçin darılıyorsun? Alo.. alo.. (Telefonu kapar) Allahım ne olur beni tekrar istesin. (Telefon çalar, açar) sevgilim.. delisin.. canım.. Telefonun kordonunu boynuma doladım. Boynumun etrafında sesin dolanıyor.

Marsilya mı? Beni dinle canım madem yarından sonra Marsilya da olacaksınız, gönlüm ister ki bizim kaldığımız otelde kalmayasınız. Teşekkür ederim ne iyisin?

Seni seviyorum.. Az kalsın birazdan gene görüşürüz diyecektim. Bilinmez ki.. Böyle daha iyi, çok daha iyi...

Canım...canım.. çabuk ol hadi.. çabuk kapa.. seni seviyorum.. Seni seviyorum... Seviyorum.

5 - “İNSAN SESİ”
1940 YILI İ. GALİP ARCAN ÇEVİRİSİ

Sahne kırmızı perdelerle çevrili bir kadın odasının gayri muntazam bir köşesini göstermektedir. Loş, mavimsi bir oda, solda dağınık bir yatak. Sağda beyaz ve aydınlık bir banyo dairesine giden yarı açık bir kapı. Ortada, duvara asılı bir şaheserin agrandismanı yahut aile efradından birinin resmi, hulasa ciddi manzaralı bir resim.

Suflör kutusunun önünde alçak bir sandalye ve küçük bir masa üstünde telefon, kitaplar ve çiğ ışığı dökülen bir lamba.

Perde açıldığı zaman sahne bir cinayet odası manzarasını göstermektedir. Yerde yatağın önünde bir kadın uzun gecelik gömleğiyle öldürülmüş gibi boylu boyunca yatmaktadır. Sukut.

Kadın uzanmış olduğu yerden doğrulur, vaziyetini değiştirir ve gene hareketsiz kalır. Sonra, nihayet kararını verir, kalkar yatağın üstünden bir manto alır, telefonun karşısında bir an durakladıktan sonra kapıya doğru yürür, kapının tokmağına dokunduğu zaman telefon zili çalar. Bunun üzerine mantosunu bırakır ve telefona atılır. Manto onu rahatsız etmiştir. Bir tekme ile mantoyu iter, telefonu açar.

Bu dakikadan itibaren kadın sonuna kadar, telefonda, ayakta, oturmuş olduğu halde, arkadan, yüzden, yandan ve koltuğun arkalık hizasında yalnız başı görünerek, koltuğun arkalığına dayanarak, arkasından kordonunu sürüye sürüye odada dolaşarak konuşacaktır.

Sonunda yatağın üstüne yüzükoyun düşecek, başı sarkacak ve elinde ki reseptör bir taş gibi yere düşecektir. Bu vaziyetlerden her biri monolog- diyalogun ayrı bir safhasına mahsus olmalıdır. (köpek safhası, yalan safhası- abone safhası ile..) sinirlilik telaşla değil fakat her biri rahatsızlık ve ıstırabın son haddini heykelleştirmesi icap eden bir sıra vaziyetlerle gösterilecektir.

Gömlek, benyuvar, tavan, kapı, koltuk, sandalye, yatak örtüsü, beyaz abajur.

Suflör deliğinden gelip oturan kadının gölgesini duvara büyülterek aksettirin ve abajurun ziyasını keskinleştiren bir ışık bulunacaktır.

Piyesin üslubu bütün ‘ Brio’ = parlak sahne’ ye benzeyen her şeyden uzak olduğu için muharrir

onu temsil edecek aktristen kendi kontrolü olmaksızın rolünde hiçbir surette, yaralı kadın acı ve istihzası, sertlik ve sitem edası göstermemesini tavsiye eder.

Piyesin şahsı alelade bir kurbandır. Başından sonuna kadar ‘Seven Kadın’ dır. Yalnız bir tek hile kullanmak ister; erkeğe yalanını itiraf etmesi, ona böyle hasis ve adi bir hatırayı bırakmaması için küçük olta uzatır. Muharrir aktrisin, kanı akıyor, kanını kaybediyor, yaralı bir mahluk gibi sürükleniyormuş hissini vermesini ve sahneyi kanla dolu bir odada bitirmesini ister. Dikkatli bir ölçünün mahsulü olan lisan hataları, tekrarlar, edebi ifade tarzları, yavan ve tatsız sözlerle dolu olan metne riayet edilmesi.

Alo, alo, alo.....

Hayır madam, hattın üstünde birkaç kişiyiz kapatın..... alo ..... bir abone ile konuşuyorsunuz..... off...alo.... fakat madam siz kendiniz kapatın.... Alo, matmazel alo..... bırakın bizi...hayır canım, dr Smit falan değil..... sıfır sekiz. Sıfır yedi değil. ....alo.... maskaralık...beni istiyorlar, bilmiyorum ki ‘telefonu kapatır eli respektsrdedir, telefon zili çalar’ alo..!... fakat madam ne yapmamı istiyorsunuz?...pek can sıkıcısınız.. nasıl, benim kabahatim mi?.....hiç te değil.... Hiç te değil.... Alo....alo matmazel.... Telefonum çalıyor ve ben konuşamıyorum, hattın üstünde başları var, şu kadına söyleyin çekilsin. ‘kapatır tekrar telefon çalar’ alo.. sen misin?.... sensin değil mi? ..... evet..... çok fena işitiyorum.....çok uzaktasın, çok uzakta..... alo..... müthiş.... Hat üstünde bir çok kişi var.... Tekrar iste, alo, tekrar iste.....beni tekrar iste diyorum..... fakat madam, çekilin, size Doktor Smit değilim diyorum.....alo.....’kapatır telefon çalar’ oh, hele şükür.... Sensin.....evet.....peki.....alo.....evet.....bu kadar kalabalığın arasında seni işitebilmek tam bir işkenceydi.....evet.....evet.....hayır....bir talih eseri.... on dakika evvel geldim.....daha evvel telefon etmedin miydi? .... Ya? ....hayır hayır..... dışarıda yedim..... Mart’ in evinde..... on biri çeyrek geçiyor olmalı..... sen evde misin?..... öyleyse elektrikli saate bak..... Ben de öyle sanıyordum.....evet, evet canım..... dün akşam? ..... dün akşam hemen yattım, uyuyamadığım için bir komprime aldım..... hayır.... Yalnız bir tane..... dokuzda..... biraz başım ağrıyordu fakat kendime geldim. Mart geldi beraber yedik. Öteberi

almağa çıktım, eve döndüm bütün mektupları sarı çantaya koydum.....ben.....ne? çok kuvvetliyim.....sana yemin ederim.... Çok cesaretim var. Çok... sonra? Sonra giyindim, Mart beni almaya geldi, işte böyle..... oradan geliyorum... çok iyi davrandı.....çok, çok iyi, mükemmel....öyle görünüyor ama değil. .... Her zaman ki gibi hakkın varmış..... pembe elbisem, kürküyle beraber.....siyah şapkam...evet hala başımda...hayır hayır sigara içmiyorum, yalnız üç tane içtim.... Evet sahih söylüyorum.....evet, evet.... Ne iyisin?.... ya sen, eve yeni mi geldin? .....ha.. evden çıkmadın..... hangi dava? .... Ha evet..... kendini çok yorma... alo, alo kesmeyin alo.... Alo....alo sevgilim.... Alo eğer keserlerse beni tekrar iste... tabii... alo hayır.... Buradayım..... çantayı mı?..... mektuplarımızı. İstedğin zaman alıabilirsin..... biraz güç....anlıyorum....sevgilim, hiç özür dileme. Bu çok tabii bişey, manasızlık eden benim..... nazıksın..... Çok nazıksın... bana hayran olacak bi şey yok. Adeta uykuda yürüyen bi insan gibi hareket ediyorum. Giyiniyorum, sokağa çıkıyorum, eve geliyorum,bir makine gibi, yarın belki daha az cesur olacağım.....Sen mi?....Yok canım...Fakat cicim, sana karşı zerre kadar sitem edecek bir şeyim yok.....Ben....Bırak.....Nasıl?....Pek tabii.....Bilhakis.....Birbirimize.....Birbirimize karşı daima açıkça hareket etmeyi kararlaştırmıştık eğer beni son dakikaya kadar hiçbir şeyden haberim olmadan bıraksaydın bunu bir cinayet addedecektim, darbe çok ağır olurdu.Halbuki böylelikle alışmaya, anlamaya vakit bulmuş oldum.....Ne komedisi?.....Alo.....Kim?.....Sana karşı komedi mi oynuyorum.....Bilirsin ki ben böyle şeyleri beceremem....Hiç te değil.....Kat'iyen.....Pek sakın.....İşitirdin.....İşitirdin diyorum.Bende bir şeyler saklayan insanın sesi yok.....Hayır.Cesur olmaya karar verdim, olacağım.....Müsaade et.....O aynı şey değil ki.....Mümkün, fakat insan istediği kadar şüphe etsin, felaketi beklesin darbe gelince yine sırt üstü düşüyor.....İzam etme.....Ne de olsa kendimi alıştırmaya vakit buldum ya?.....Sen de beni oyalamak, uyutmak lütfunda bulundun....Bizim sevgimiz bir çok şeylere rağmen yaşıyordu. Onlara göğüs germek, ya beş senelik bir saadeti reddetmek, yahut ta bir takım tehlikeleri kabul

etmek lazımdı. Aklımdan bile geçmezdi ki hayat her şeyi yoluna koyacak. Ben paha biçilmez bir saadeti çok pahalıya ödüyorum.....Alo...Evet, paha biçilmez ve hiç te pişman....Hiç te .....Hiç te pişman değilim.....Hiç, hiç, hiç.....Kendi.....Kendini aldatıyorsun.....Kendi.....Kendi.....Kendi kendini aldatıyorsun.....Ben.....Alo.....Ben layık olduğum şeyi buldum çıldırmak, çılgınca bir saadete sahip olmak istiyordum, oldu.....Yavrum.....Beni dinle...Alo.....Canım.....Bırak.....Alo.....Bırakta konuşayım kendini itham etme.....Bütün kabahat bende.Evet, evet.....Versay ‘ da geçirdiğimiz pazarı, telgrafı hatırla.....Eeee..... Öyleyse?...Gelmek isteyen bendim, senin ağzını kapayan sana hiçbir şey umrumda değil diyen bendim.....Hayır.....Hayır.....Hayır....Bunda haksızsın.....İlk...İlk önce telefon...Eden...Bendim...Hayır, Salı.....Bir Salı günü...Eminim.Yirmi yedi, Salı.Senin telgrafın 26 Pazartesi akşamı gelmişti, bilirsin ya, bu tarihleri ezbere bilirim....Annen mi?Niçin?.....Hakikaten zahmete değmez.....Daha bilmiyorum.....Evet...Belki.....Oo, Hayır, Herhalde hemen değil, ya sen?.....Yarın mı?Bu kadar çabuk olacağını hiç zannetmezdim o halde, dur.....Kolay bir şey bu.....Yarın sabah çanta kapıcıda olacak Jozef uğrayıp alıverir.....Oooo, ben belki evde kalırım, belki de köyde, açık havada birkaç gün geçirmek için Mart’ın evine giderim.....Burada.Muztarip bir ruh gibi.Dün, bütün gün sokak kapısı ile oda arasında mekik dokudu, yüzüme bakıyor, kulaklarını dikiyor, bir şeyler dinliyor, her tarafta seni arıyordu.Sanki, oturup kalktığıma, onunla beraber seni aramadığıma kızıyor gibi idi.....Bence, en iyisi, onu da almandı....Ya, hayvancağız bedbaht olursa?.....Ooo, ben.....bir kadın köpeği değil ki o....Ben ona iyi bakamam, sokağa çıkartamam, seninle kalsaydı çok daha iyi olurdu.....Beni çabuk unutturdu.....Görürüz.....Görürüz.....O kadar güç bir şey değil, bir ahababının köpeği derdin, Jozefi de çok seviyor, o gelir, alır.....Boynuna kırmızı tasma takarım.Numarası yok.....Görürüz.....Evet.....Evet canım.....Olur.....Hay hay hay canım.....Hangi eldivenler?.....İçi kürklü eldivenlerin?.....Hani otomobil kullanırken giydiğin eldivenlerin değil mi?.....Bilmem, bir şey görmedim, belki.....Bakayım.....Dur, bekle, bırakma, kesmesinler.....

(Lambanın arkasındaki kürklü eldivenleri alır, sevgi içinde öper, eldivenleri yanağında tutarak konuşmaya devam eder) Alo.....Alo.....Hayır.....Masanın üstüne, koltuğun üstüne, antreye her tarafa baktım, yok. Beni dinle.....Daha ararım.....Amma eminim.....Tasadüfen bulunursa, yarın sabah çanta ile beraber aşağıya bırakırım.....Nasıl canım?.....Mektuplar.....Onları yakarsın.....Senden aptalca bir şey isteyeceğim.....Hayır, işte, sana söylemek istediğim şey....Eğer onları yakarsan küllerini, hani san verdiğim ekay sigara kutusuna koymayı isterim, ve sen .....Alo.....Hayır.....Hayır.....Ne budalayım.....Affet beni.....Çok ileri gittim.....(ağlar).....İşte bitti.....Burnumu siliyorum.....Ne ise onların küllerini saklıyabileceğime memnunum, işte bu.....Ne iyi kalplisin.....Ha.....(Aktris tırnak işaretini içindeki parçayı en iyi bildiği bir ecnebi dili ile söyleyecektir.)

“Por les papiers de ta soeur, j’ai tout brulé dans le fourneau de la cousine. J’ai pensé d’abord ouvrir pour enlever le dessin dont tu m’avais parlé, mais, puisque tu m’avais dit de tout bruler, j’ai tout brulé.....Ah, bon.....Bon.....oui”

Sahi röbdaşanbırnansın.....Yatıyor musun?.....Böyle geç vakitlere kadar çalışmamlısın.....Yarın sabah erken kalkacaksın, yatmalısın.....Alo....Alo...Ya böyle?.....Ama çok yüksek söylüyorsun.....Ya sen oradan beni işitiyor musun?.....Ya sen diyorum, oradan beni işitebiliyor musun?....Çok tuhaf.....Halbuki ben seni bitişik odadaymışsın gibi işitiyorum.....Alo.....Alo.....Alo.....Haydi, şimdi de ben seni işitmiyorum.....Evet, ama çok uzaktan.....Çooooooooooooooooook uzaktan.....Sen beni işitiyor musun, nöbetleşe.....Hayır, kapatma.....Alo....Konuşuyorum, matmazel.....Konuşuyorum.....Hah, şimdi işitiyorum, sesini pek iyi işitiyorum. Evet çok müz’ic bir şeydi. İnsan kendini ölmüş sanıyor. İşitiyor, fakat kendi sesini işittiremiyor....Hayır, pekiyi pekiyi.Pekiye hem işitilmiş şey değil, bizi bu kadar uzun zaman görüşmeye bıraksınlar.....adet, her üç dakikada bir keserler ve sonra yanlış bir numara

verirler. ... evet, evet..... Hatta deminkinden daha iyi işitiyorum. Fakat telefonun cızırtı yapıyor. Sanki senin telefonun değilmiş gibi..... seni görüyorum, biliyor musun? (Telefondaki adam ona bir şey tahmin ettirmeye çalışır) hangi kaşkol mu dedin?.....Kırmızı.....nasıl? ..... sola sarkmış..... Yenlerin kıvrık,.....sol elinde?..... mürekkepli kalem.....Kurutma kağıdının üstüne profil çehreler, yürekler, yıldızlar çiziyorsun. ....gülürsün, kulaklarımın yerine gözlerim var benim. (gayri iradi yüzünü saklar bir hareketle) oo, hayır hayır sevgilim, sakın ha, bana bakma öyle..... korktun mu? Hayır korkmayacağım... daha beter..... artık yalnız yatmamağa alıştım.... Evet.evet..... evet.....evet, evet..... Söz veriyorum sana.....sana söz veriyorum..... Söz veriyorum..... Ne iyisin..... Bilmem... Kendime bakmaktan çekiniyorum. Tuvalet odamın lambasını yakmağa cesaret edemiyorum.... Dün ihtiyar bir kadınla burun buruna geldim.. ..... Hayır hayır, hafif beyaz saçlı, yüzü çizgi içinde bir kadıncağız..... Çok iyisin, amma sevgilim hoş bir çehre, bundan kötü bir şey olamaz. Bu artistlere mahsus bir şeydir. Senin bana hani, eskiden olduğu gibi, ‘bakındı hele şu mini mini, çirkin surata’ demeni tercih ederim.... Evet azizim, latife ediyorum.... Tuhafsın..... Bereket versin ki beceriksizsin ve beni seviyorsun, eğer becerikli ve beni sevmemiş olsaydın, telefon korkunç bir silah olabilirdi, iz bırakmayan, gürültü etmeyen bir silah..... Fena kalpli mi? Ben? ... Alo.. Alo... Alo... Alo... canım.... Nerdesin? Alo, alo, alo, matmazel? (telefonu çalar) alo, alo... matmazel kestiler (kapar, sukut, tekrar açar) alo.. (Çalar) alo matmazel? (çalar) Alo.. Sen misin?... Hayır matmazel... Kestiler.. Bilmiyorum ki.. yani... Evet... Durun.. Otöy sıfır dört virgül yedi. Alo... Meşgul mü?.... Alo..... Matmazel, tekrar beni istiyor.....Peki. (Kapar, zil çalınır)... Alo, alo, alo... Sıfır dört virgül yedi mi? Hayır altı değil yedi. Of. (Telefon zilini çalar) Alo..... Alo, matmazel, yanlış veriliyor, virgül altıyı veriyorlar halbuki ben virgül yedi, sıfır dört virgül yedi otöyü istiyorum. (Bekler) Alo.... Otöy sıfır dört virgül yedi mi? Ha evet Jozef sizsiniz değil mi?... Evet, ben Madam... Demin Mösyö ile konuşuyordum kestiler, orada değil mi? ..... Evet... Sahih, bu akşam eve gelmiyor.... Ben de ne budalayım Mösyö bana bir lokantadan telefon ediyordu, konuşmamızı kestiler, ben de numarasını isteyip duruyordum..... Kusuruma bakma Jozef ... Teşekkür ederim.... Çok teşekkür ederim.... Bonsuvar Jozef..... (Telefonu kapar, bir baygınlık geçirir, telefonun zili çalar) Alo.... Hah, sen misin canım?..... Kestilerdi..... Hayır, hayır. Bekliyordum. Telefon çalıyordu, açıyordum, kimse

çıkılmıyordu..... Her halde..... Elbette..... Senin uykun var..... Ne iyi ettin telefon ettiğine, ne lutufkarsın..... (Ağlar) ....(Sukut) ..... Hayır buradayım..... Ne?.....Affet..... Manasız bir şey...Hiç, hiç.....Hiç bir şeyim yok... Sana yemin ederim ki hiçbir şeyim yok..... Aynı şey..... Hiçbir şey.. Aldanıyorsun... Tıpkı demin ki gibi..... Yalnız, biliyor musun? İnsan söylüyor, söylüyor, susmak lazım geleceğini düşünmüyor. Kapamak, tekrar boşluğu, tekrar karanlığa düşmek..... Onun için..... (Ağlar) ..... Beni dinle, canım, şimdiye kadar sana hiç yalan söylemedim..... Evet biliyorum, biliyorum sana inanıyorum, buna eminim..... Hayır o değil..... Demin sana yalan söyledim de. Demincek..burada ..... Bir çeyrek saatten beri, telefonda yalan söylüyorum. İyi biliyorum ki beklemekle artık kazanacağım bir şey yok, Fakat yalan söylemekuğur getirmiyor, sonra sana yalan söylemeyi sevmem, bunu yapamam, seni aldatmak istemem, hatta senin iyiliğin için bile olsa..... Oooo.... Mühim bir şey değil canım, korkma.... Yalnız sana esvabımı tasvir ederken, sonra Mart'larda yemek yedim derken yalan söylemiştim..... Bu akşam yemek yemedim, üstümde pembe esvabım yok, gömleğimin üstünde bir manto var. Çünkü senin telefonunu beklerken, boyuna telefona bakmaktan, oturup kalkmaktan , bir aşağı bir yukarı gezinmekten çıldırıyordum. Çıldırıyordum. Sonra sırtıma bir manto aldım, dışarı çıkıp bir taksiye binecek, pencerelerinin önünde beklemeğe gelecektim.... Beklemek canım, ne bileyim neyi beklemek?.....Hakkın var..... Evet... Evet seni dinliyorum..... Her şeye cevap vereceğim, seni temin ederim. Burada..... Hiçbir şey yemedim... yiyemiyordum..... çok hasta idim..... Dün akşam uyuyabilmek için bir komprime almak istedim. Kendi kendime daha fazla alırsam daha iyi uyurum, hepsinin birden alsam hiç uyanmadan ve rüyasız bir uykuya dalar, ölmüş olurdu. (Ağlar) ..... On iki tanesini birden..... Sıcak su ile..... Bir külçe gibi. Ve bir rüya gördüm. Başıma geleni rüyamda gördüm, sonra birden, sevinçle, sıçrayarak uyandım, çünkü gördüğüm şey rüya idi. Fakat anlayınca ki bir hakikatti yapayalınızım, başım boynunda, omzunun üstünde, bacaklarım bacaklarının arasında değildi, o zaman hissettim ki

yapamayacağım, yaşayamayacağım..... Hafif, hafif ve soğuk..... Artık kalbimin de attığını duymaz oldum. Ölüm gelmek bilmiyordu. Müthiş bir ıstırap duyduğum için bir saat sonra Mart' a telefon ettim. Kendim de yapayalnız ölme cesaretini bulamıyordum. ....
Canım..... Canım..... Sabahın saat dördü idi, Mart aynı apartmanda oturan doktorla birlikte geldi. Hararetim kırktan ziyade idi. Zehirlenmek çok zor bir işmiş. İnsan daima miktarında yanılıyormuş.doktor bir reçete yazdı. Mart' ta bu akşama kadar yanımda kaldı. Sonra ona gitsin diye yalvardım. Çünkü sen son bir defa daha telefon edeceğini söylemiştin, belki konuşmaktan menederler diye korkuyordum. ....Pek iyi, pek..... Hiç, artık hiç.....
Evet doğru..... Biraz hararetim var.....38,3.... Asabi bir şey..... Üzülme.....
Ne beceriksiz şeymiş, kendi kendime sana üzüntü vermemeğe yemin etmiştim, seni rahat rahat gönderecek sanki yarın tekrar buluşacaktınız gibi sana 'Yarına' diyecektim (Au revoir diyecektim)..... Ne aptallık... Evet, evet, evet aptal..... En güçlü şey, telefonu kapamak, karanlığa gömülmek..... (Ağlar) Alo..... Kestiler sandım... Ne iyisin sevgilim..... Seni üzdüm zavallı yavrum benim..... Evet, konuş, söyle, ne istersen söyle..... Kendimi yerlere atarcasına ıstırap çekiyordum. İyi olmak, gözlerimi kapayabilmek için senin konuşman kafi idi. Hani, bilirsin ya, beraber yattığımız zamanlar başımı her zamanki yerine koyar, kulağımı göğsüne dayardım ve sen konuşurken sesini dinlerdim. İşte tıpkı bu akşam telefonda dinlediğim gibi.. .... Alçak mı? .....Asıl alçak benim., yemin etmiştim ki .....
Ben. Ne münasebet... Sen ki.... Sen..... Sen ki bana saadetten başka bir şey vermedin..... Amma yavrucuğum, tekrar ediyorum. Doğru değil. Madem ki biliyorum – bunu biliyordum- başıma geleni biliyordum. Halbuki hayatlarını sevdikleri erkeğin yanında geçirdiklerini zanneden bir çok kadınlar ayrılık haberini hiç hazırlanmadan alırlar. Ben, biliyordum..... Hatta bunu sana katiyen söylememiştim. Fakat işte, terzide, mecmualardan birinin üstünde resmini gördüm..... Masanın üstünde, açık duran baş sayfada..... İnsanlık hali, daha doğrusu kadınlık..... Çünkü son bir iki haftamızın zevkini kaçırmak istemiyordum..... Hayır, pek tabii..... Beni olduğumdan daha iyi sanma. ....
Alo.....Müzik sesi işitiyorum..... Müzik sesi geliyor diyorum..... İyi amma duvara vurmali. Ve komşularına bu saatte gramofon çalmamaları gerektiğini söylemelisin. Hiçbir zaman evinde oturmadığın için onlarda bu kötü adetleri edinmişler. .... Nafile,

zaten Mart'ın doktoru yarın gelecek. Hayır canım, adamcağz pek iyi bir doktor, başka birini çağırıp O'nu kırmama hiç gerek yok. .... Merak etme. Evet, canım..... Evet..... Mart sana havadis verir..... Anlıyorum..... Zaten bu sefer cesurum, çok cesurum.... Nasıl?..... Evet bin kere daha iyiyim. Eğer telefon etmeseydin ölecektim.... Hayır..... Dur..... Dur..... Bir çare bulalım..... (Bir aşağı bir yukarı gezinir, duyduğu ıstırap içinde inler)..... Affet beni. Biliyorum, bu vaziyet tahammül edilir şey değil ve sen çok sabırlısın. Fakat anla halimi. Muztaribim, çok muztarip. Bu tel, bizi henüz birbirimize bağlı tutan bu son tel..... Evvelsi gece uyudum, telefonla yatmıştım.....hayır, hayır yatağında..... evet, biliyorum, çok gülüncüm, yatağıma telefonu almıştım. Çünkü her şeye rağmen insan gene birbirine telefonla bağlı, bir ucu sana ulaşıyor. Sonra bana telefon edeceğine söz vermiştin, onun üzerine, düşün, bir çok rüyalar gördüm. Bu telefon güya senin tarafından bana indirilen bir darbe oluyor, ve ben düşüyorum. Yahut güya boğuluyorum, gırtlığımı sıkıyor. Sonra güya Otöy deki bir apartmana benzeyen bir denizin dibinde, bir dalgıç başlığına merbut ir hava borusu ile sana bağlı imişim. Sana boruyu kesme diye yalvarıyorum. İşte böyle bir takım rüyalar ki anlatıldığı zaman aptalca ve manasız. Fakat uykuda sahih imiş gibi oluyor, müthiş..... Çünkü benimle konuşuyorsun, beş senedir seninle yaşıyorum. Seninle besleniyordum. Teneffüs edebileceğim biricik hava sensin, hayatımı seni beklemekle geçiriyorum. Biraz geciksen seni ölmüş sanır, geldiğin zaman yeniden hayata kavuşur, sen yanımda iken gene gidecek korkusuyla gene ölürdüm. Şimdi nefes alabiliyorum, çünkü benimle konuşuyorsun, bu rüyam manasız değil eğer kapatırsan hava aldığım boruyu kesmiş olursun..... Hay hay sevgilim; uyudum, ilk defa olduğu için uyudum. Doktor öyle söyledi. Bu bir zehirlenme imiş. İlk gece uyumuyor, sonra acılar oyalıyor, yepyeni bir şey, buna tahammül ediliyor. Asıl tahammül edilemeyen ikinci gece oluyor..... Dün akşam, ya üçüncü gece, bu akşam, birkaç dakikaya kadar, sonra yarın, öbür gün daha sonra, günlerce ve günlerce yapacak ne var, Allahım..... Hararetim yok, hiç hararetim yok. Gözlerime

eminim..... Hallolunmaz şey, cesaretim olsaydı, sana bir sürü yalan atsaydım daha iyi olacaktı..... Hem.....Hem uyuduğumu farzetsek bile, uykudan sonra rüyalar görmek, uyanmak, yemek, içmek, kalkıp yıkanmak, sokağa çıkmak fakat nereye? ..... evet amma yavrucuğum, benim hayatta senden başka meşgul olacak neyim vardı ki?.....Affedersin, evet, öyle daima fakat seninle, senin için..... Mart'ın muntazam bir hayatı var.... Bu seninki, tıpkı bir balıktan susuz yaşamasını istemem gibi bir şey oluyor.....Tekrar ediyorum, benim kimseye ihtiyacım yok. .. Eğlence.... Sana bir itirafta bulunacağım, belki pek şairane değil ama, sahi hani o meşhur Pazar akşamından bu yana yalnız bir defa avunabildim, o da dışçide, bir sinirimi aldığı zaman..... Yalnız.....Yapayalnızdım... O, iki günden beri odaya gitmiyor, hep dışarıda..... çağırarak, okşamak istemedim, kimseye elini sürdürmüyor. Az kalsın beni ısıracaktı.... Evet, beni, beni. Dişlerini gösteriyor, hırlıyor, seni temin ederim. Bambaşka bir köpek oldu. Korkutuyor beni..... Mart'lara mı bırakayım?Yaklaşmak, tutmak kabil değil diyorum sana..... Mart dışarı çıkarabilinceye kadar dünyanın sıkıntısını çekti. Bir türlü kapıyı açtırmak istemiyordu..... Belki daha ihtiyatlıca olurdu. Yemin ederim sana ödümü koparıyor. Yemiyor, içmiyor, hiç kıvıldamıyor, yüzüme baktığı zaman tüylerimi ürpertiyor..... Nasıl bileyim istiyorsun? Belki sana bir fenalık ettiğimi sanıyor.... Zavallı kadıncağız..... Ona darılmaya hiç hakkım yok, bilakis pek iyi anlıyorum onu. Seni seviyor, artık gelmediğini görüyor. Bunu benim kabahatim sanıyor..... Bir kere Jozef'i gönder bakalım... Jozef' le gelecektir sanırım..... Oooo, ben. Biraz daha az, biraz daha çok.... Beni hiç sevmezdi.... İsbati meydanda..... Belki öyle görünürdü, ama sana yemin ederim, ona elimi sürmemeliyim. Eğer aldırarak istemiyorsan onu bakacak birine veririm. Nafile yere niçin hastalansın, sinirli olsun köpek?..... Senin yanında olursa kimseyi ısırmaz, senin sevdiğilerini o da sever. Yani senin beraber yaşadığın insanları o da sever demek istiyorum.... Evet canı, malum amma, ne de olsa bir köpektir. Bütün zekasına rağmen bunu tahmin edemez ki..... Ben onun yanında hiç çekinmezdim düşün. Allah bilir neler görmüştür..... Yani demek istiyorum ki belki beni tanıyamıyor., belki onu korkutuyorum..... Hiçbir zaman bilinmez

ki... Bilakis..... Bak, Jan Teyze' yi bilirsin, O'na oğlunun öldüğünü haber verdiğim zaman o mini mini soluk benizli kadın birden kıpkırmızı bir deve benzedi. Başı tavana değen, her tarafta elleri olan, gölgesi bütün odayı kaplıyan kızıl bir dev. İnsanı korkutuyor, ürkütüyordu..... Affedersin. İşte tam onun köpeği. O da gece masasının altına sakalanır, sanki yabancı hayvan görmüş gibi havlardı..... Ne bileyim canım, nasıl bileyim istiyorsun? Kendi kendine benzemiyor ki insan... korkulacak şeyler yapmış olmalıyım.. düşün ne yaptığımı bilmeden birden bire bütün resimlerimi fotoğrafçının zarfıyla birlikte yırtıvermişim. Bu bir erkek için bile çok zor bir iş olurdu..... İzin kağıdım için çektiğim resimler..... Nasıl? Hayır mademki artık izin kağıdına falan ihtiyacım yok..... Bu bir kayıp değil. Çünkü çirkin çıkmıştım..... Kat'iyyen. Sana bir seyahatte rastlamak bir talih eseri idi, şimdi eğer seyahate çıkarsam sana rastlamak bir talihsizlik olacak..... Israr etme..... Dur..... Alo.. Alo, çekiliniz madam. Karşınızda bir abone var..... Fakat madam, biz enteresan olma hevesinde değiliz. Dinlemezsiniz olur biter..... Madem ki bizi gülünç buluyorsunuz, telefonu kapamak dururken niçin vaktinizi kaybediyorsunuz? ..... Offfff..... Canım, yavrurum, darılma..... Hele şükür..... Hayır, hayır, bu defa benim..... Ahizeye dokunuyordum, kadın kapattı. Alo..... Müteessir görünüyorsun? Evet, işittiğin şeyden müteessirsin., sesinin tanırım..... Evet müteessirsin..... Ben..... Amma cicim, bu kadın pek kaba ve seni hiç tanımıyor. Zannediyor ki sen de öteki erkekler gibisin..... Fakat hayır canım bu hiç te aynı şey değil..... Ne gibi vicdan azapları?.....Alo.....Bırak, bırak, bu saçma şeyi düşünme artık, geçti.....Ne kadar safsın..... Kim? Kim olursa. Evvelsi gün, hani adının baş harfi S olan kadına tesadüf ettim. İsmimin baş harfi S.B.S evet. Hanri Marten caddesinde.... Bana senin kardeşin olup olmadığını, evlendiği söylenen O mu onu sordu..... bundan bana ne? .....Hakikat..... Sanki taziyet eder gibi bir hal..... İtiraf edeyim ki orada uzun müddet kalmadım, evimde misafirim var dedim..... Fazla karışık şeyler arama, mesele pek basit. Terk edilmek kimsenin hoşuna gitmez, bende yavaş yavaş herkesi terk ettim..... Bir dakikamızı kaybetmek istemiyorum.. Bana göre hava hoş..... İstediklerini söyleyebilirler..... Munsif

olmalı. Vaziyetimiz herkes için vazih değildir..... Herkes için..... Herkese karşı sevişelim, yahut bir birimizden nefret edelim. Ayrılık, ayrılıktır. Onlar görünüşe bakarlar. Onlara bir şey anlatamazsın..... Onlara bazı şeyleri asla anlatamazsın. .... En iyisi benim gibi yapmak onlara aldırılmamaktır..... Tamamiyle..... (Derin bir ıstırap sayhası çıkarır) Ohh..... hiç, konuluyorum, konuşuyorum. Her zaman ki gibi konuşuyorum zannediyorum. Sonra birdenbire hakikat aklıma geliveriyor..... (Gözyaşı içinde) ..... Kendini avutmak neye yarar? ..... Evet.... Evet..... Hayır. Eski zamanlarda sevişenler birbirlerini görüp, akıllarını kaybedebilirler, vaitlerini unuturlar, imkansız şeyleri yapmaya kalkarlar. Taparcasına sevdiklerini öperek onların boyunlarına asılarak ikna ederlerdi. Gözlerin bir bakışı her şeyi değiştirebilirdi. Fakat bu makineyle olan olmuş, biten bitmiştir..... Müsterih ol. İnsan kendini iki kere öldürmez..... Belki uyuyabilmek için.... Ben bir Rövolver satın almasını ne bilirim? Benim rövolver satın almamı tahayyül eder misin? Bunun için bir yalan uydurmak kuvvetini nerden bulabilecektim yavrum?..... Hiç..... Kuvvetli olabilmeliydim. Bazı hallerde yalanın faydası vardır. Mesela sen bu ayrılığı daha az acıklı yapabilmek için bana yalan söyleseydin.... Yalan söylüyorsun demiyorum, yalan söyleseydin ve ben de bunu bilseydim diyorum. Mesela evde olmadığın halde bana..... Hayır hayır sevgilim beni dinle.. Sana inanıyorum..... Sana inanmadığımı söylemek istemiyordum..... Niçin darılıyorsun?..... evet, sesinin manası değişti..... Ben sadece diyorum ki eğer beni lütfen aldatsaydın da ben bunu sezmiş olsaydım sana karşı sevgim daha fazla olacaktı..... Alo.....Alo..... (Telefonu kapar yavaş sesle ve süratle dua eder gibi? Allahım ne olur beni gene istesin, allahım gene istesin, allahım (Telefon zili çalar, açar) Kestilerdi. Sana diyorum ki eğer beni lütfen aldatsaydın da ben bunu hissetmiş olsaydım sana karşı sevgim daha fazla olacaktı.....Elbette... Delisin..... Canım Sevgilim, canım benim..... (Telefonun kordonunu boynuna dolar)..... Biliyorum, bu lazım fakat müthiş.... Asla kendimde bu kuvveti bulamayacağım..... Evet..... İnsan kendini birbiriyle kalp kalbe kucak kucağa farzediyor, sonra birdenbire araya mahzenler, boşluklar, bütün bir şehir giriyor..... Hatırlarsın, hani İvan, kordonun kıvrımları arasından bir sesin nasıl geçtiğini merak ederdi, boynuma telefonun

kordonunu boynuma doladım, boynumun etrafında sesin dolaşıyor. .... Şimdi tesadüf eseri konuşmamızı kesseler..... Ooo sevgilim, nasıl bu kadar çirkin bir şeyi düşünebileceğime ihtimal veriyorsun? Biliyorum ki bu işi benden ziyade sesin yapman zalimce olur. .... Hayır... Hayır, hayır... Marsilya'ya mı? Beni dinle canım, madem ki yarın gecedan sonra Marsilya da olacaksınız, istiyorum ki..... Her zaman bizim kaldığımız otelde kalmayasınız, darılmadın ya? Çünkü tahayyül etmediğim şeyler mevcut değil, yahut çok müphem ve silik bir yerde mevcuttur ve daha az acı verir..... Anlıyorsun ya? ..... Teşekkür ederim. Teşekkür ederim ne iyisin seni seviyorum. (Kalkar elinde telefon yatağa doğru gider) işte böyle..... İşte..... Az kalsın (Alışkanlıkla) 'Birazdan gene görüşürüz' diyecektim..... Pek şüpheliyim..... Bilinmez ki..... Böyle daha iyi, çok daha iyi....(yatağa uzanır, telefon kollarının arasındadır) canım, canım benim.... Çok cesurum..... Çabuk ol hadi..... Kapa..... Çabuk kapa, kapa. Seni seviyorum, seni seviyorum, seviyorum, seviyorum(Telefon ahizesi elinden düşer)

Bitti

KAYNAKÇA

- http://www.ykykultur.com.tr/kitaplik/59/randall_koral.html (23 Ekim 2007)
- <http://www.netcomuk.co.uk/~lenin/JeanCocteau.html> (28 Ekim 2007)
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Jean_Cocteau (1 Kasım 2007)
- http://www.siirgen.org/siir/j/jean_cocteau/index.html (1 Kasım 2007)

EKLER

Yazarın şiirlerinden örnek:

OTUZ YAŞ ŞİİRİ

Bak yarısına ulaşiverdi ömür,
Evimin damında bir at üstündeyim;
İki yandan da bir manzara görünür,
Ama apayrı giyindikleri mevsim.

Bağ kütükleriyle boynuzlu yeryüzü
Al bir karaca. İpteki çamaşırlar
Gülüp el ederek karşılar gündüzü;
Kışım da şerefim de burada başlar.

Gene söyle bana beni sevdiğini,
Venüs. Her vakit seni söylemeseydim,
Şiirlerimle kurmasaydım bu evi,
Onu boş sayıp damdan düşüverirdim.

Çeviren: Sabahattin Teoman

MELEK SIRTİ

Hayale dalmış bir sahte sokak
Ve gerçek olmayan şu piston
İkisi de yalan
Gökten gelen bir melek çıkardı.

İster rüya olsun ister olmasın
Yukardan bakıldı mıydı?
Yalan apaçık görülür
Çünkü melekler kamburdur.

Hiç değilse gölgeleri kambur
Odamın duvarı üstünde.
Çeviren: Tahsin YÜCEL